

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

ZATURDAG 13 SEPTEMBER.

AMSTERDAM, 12 September.

De heer de la Guéronnière heeft zijn tweeden brief over de romaneische aangelegenheden openbaar gemaakt, doch zonder daarop te komen tot een besluit te geraken. Hij zegt alleen dat hij in een volgend schrijven de banden zal aanwijzen, die Europa aan het pausdom verbinden, en de voorwaarden opgeven, waarin de tusschenkomst der europeesche diplomatie haar invloed moet uitoefenen om aan de hangende krisis een einde te maken. Zoo de europeesche diplomatie meent zich den toestand van den Paus te moeten aantrekken, zal zij zich waarschijnlijk door den heer de la Guéronnière den weg niet laten aanwijzen, dien zij te bewandelen heeft. Daarbij valt het te vermoeden dat de voorwaarden, waarvan de brief spreekt, geheel onaannemelijk voor den H. Stoel zullen zijn, en ten naastenbij nederkomen op het Vatikaan met den bekenden tuin. Dit doet overigens weinig ter zake. Al die geschriften over middelen tot oplossing van het *statu quo*, om het even van welke zijde zij komen, hebben geen de minste praktische waarde. Zij gaan allen, terigoeder of ter kwader trouw van de veronderstelling uit dat de Paus geneigd berekend zal worden in een eischikking te treden. Dit is het geval niet. De Paus wil van zijn tegenwoordig grondgebied geen dubbeld afstaan, en eischt daerboven de gewesten terug, die hem wederregtelijk ontfroefd zijn. Zelfs het behoud van het eerste zal hij niet koopen met te bevilligen in het verlies van de laatste. Door dat te doen zou hij zijn hooge goedkeuring hechten op een oplossing, welke door zijn vijanden geprezen, en door zijn vrienden tegen zijn pligt en geweten. Het is dus slechts deze oplossing mogelijk, of den heiligen stoel te ontfroefde staten terug te geven; of den Paus aan zijn lot over te laten. Wil de fransche regering noch het een noch het ander, dan schiet er voor haar niets anders over dan het *statu quo* te handhaven. Elk zoeken naar middelen om dat op te lossen is ijdel.

Het geschied van den befaamden keizerlijken brochure-schrijver zou alleen belangrijk zijn, wanneer men er eenig licht in vinden kon over de voornemens der fransche regering. Dit ontbreekt echter ten eenemale. Daaruitgeen behelst het een uitvoerige beschouwing over de italiaansche eenheid, en beweert dat die geheel en al strijdig is met de fransche belangen. Hierin redeneert de heer de la Guéronnière zeer juist; maar voor hem hebben zeer begaafde schrijvers hetzelfde reeds klaarlijk aangegeven, en de heer de la Guéronnière doet niets anders dan hun oordeelen overnemen en rangschikken. Rome is, zoo als hij aantoon, op dit oogenblik de voornaamste handspaan tegen het tot stand komen der eenheid, en Rome wordt door Frankrijk bezet. Het eigenbelang dwingt Frankrijk derhalve Rome niet terug te geven. Wederom een zeer juiste redenering, maar eveneens uit blijken kan dat in de fransche hoofdingen andere redenen tot het handhaven der bezetting te Rome in het oog worden gehouden dan de zorg voor de Pausen onafhankelijkheid.

Het is waar dat ook deze door den schrijver besproken wordt, hoewel altijd uit het oogpunt der fransche belangen. Hij vraagt wat er gebeuren moet als de Piëmontezen Rome binnenrukken? Dat zou de Paus zijne zetel verlaten, want de Paus, die er in toestemde om zijn ambt te oefenen, zonder eenigen mogelijkheid, waarborg voor zijne onafhankelijkheid, zou niet meer de Paus zijn.

Wat Frankrijk betreft het kan, volgens den schrijver, niet onzijdig blijven bij een vlugt van den H. Vader. Het zou partij moeten kiezen tusschen tegenstand of toestemming. Tegenstand zou zijn met Italië breken, toestemming medeplichtigheid. Vijand of medeplichtige te worden van de italiaansche eenheid, zegt de schrijver ten slotte, zie daar de dubbele onmogelijkheid, waarin Frankrijk geraakt zou door Rome te verlaten.

Met andere woorden, de Keizer der Franschen heeft zich door den italiaanschen oorlog in een moeilijke heid gestoken, waarvan het onmogelijk is een uitweg

te vinden. De heer de la Guéronnière altans gelukt het niet zulk een uitweg aan te wijzen.

Daar laten wij de romaneische kwestie rusten, die veeleer van zedelijke dan van stoffelijke aard is, en door de Voorzienigheid niet aan degenen, die haar deden ontstaan, ter ontwarring gegeven is. Zien wij liever wat de heer de la Guéronnière van het fransche standpunt tegen de italiaansche eenheid in het algemeen aanvoert. Dit is onder meer dan een opzigt belangrijk. "Het evenwigt der wereld," zegt hij, "is gegrondvest op de goede verdeling der krachten, die het zamenstellen. Dat evenwigt was vervalscht geworden door de verdragen van 1815. Het was naar de herstelling daarvan dat de erfgenaam van den roemrijken overwonneling van Waterloo zoo juist gestreefd heeft.

Oostenrijk terugdrijven, Italië bevrijden, een grooten Italiaanschen statenbond vestigen, dit was het programma onzer politiek voor den oorlog, en om het te verwezenlijken heeft de keizer den vrede gesloten.

Later toen dit programma door de gebeurtenissen werd gewijzigd, na de aanhechting der hertogdommen bij Piëmont, begreep Frankrijk dat het waarborgen behoeft tegen een nabuur, die zich aldus uitbreidde, en eischte Nizza en Savoye.

Sedert heeft Piëmont achterensvolgens de Marken, Umbrië en het koninkrijk der Beide Siciliën overrompeld, en het vraagt, Rome en Venetië.

Wanneer Italië dat verkreeg, zou het dertig miljoen inwoners hebben. Venetië zou het de heerschappij over de Adriatische zee terugschikken; door twee zeeën bespoeld zou zijn zeemagt over negenhonderd mijlen uitgestrekt, en zou de militaire magt, door de Alpen beschermd, tot in den vierhoek een der geduchtste verdedigingen hebben, en zijn strategische wegen, door de natuur geschapen en door de kunst versterkt in een land, met zooveel rivieren doorsneden, en waar iedere stad een vesting is, zouden voor een nationaal leger een slagveld opleveren als misschien nergens bestaat.

Italië aldus zamengesteld in zijne dubbele militaire en maritime magt, met de stoutmoedigheid, welke dit zoo rijk begaafd ras eigen is, met de kracht van de nationale eersucht, die zoo lang onderdrukt werd, Italië zou een grooten staat van den eerste rang worden; en zoo de heer de Thouvenel gemeend heeft zijn land te moeten waarborgen tegen de uitbreidingen, welke toen enkel de noordelijke staten betroffen, vraag ik wat hem thans zijn omzigtigheid als staatsman tegenover zulk een vergrooting zou opleggen.

Het valt in het oog dat dit koninkrijk, zoo dicht bij ons geplaatst, den politieken en militairen toestand van Frankrijk belangrijk wijzigt.

En, men bedriege zich niet, een nieuw Italië aldus verrijzende, is een nieuw Europa dat zich vormt. Het voorbeeld der italiaansche eenheid brengt zijn natuurlijke gevolgen mede, en reeds is de duitsche eenheid in gang. Aldus ontwikkelt zich de toekomst, en op het oogenblik dat een groot koninkrijk zich aan de Alpen tracht te vestigen, trekt een groot rijk zigbaar de elementen zijner nationaliteit te zamen om zich aan den Rijn te vormen.

Wat er ook gebeure, Frankrijk zal altijd Frankrijk zijn; tegenover het keizerrijk Duitschland, zoowel als tegenover het koninkrijk Italië, blijft het met zijn militaire deugden, zijn onafhankelijke grootheid, zijn onuitputtelijke hulpmiddelen. Maar het is zoo klaar als de dag dat deze magtige eenheden, die zich in Frankrijks nabijheid vormen, het buiten alle voorwaarden van zijne geschiedenis, zijne alliantien en zijn politiek in Europa zouden plaatsen, en dat om te blijven wat het is, en altijd geweest is, het noodzakelijk een andere politiek en andere alliantien moet aannemen.

Men dient verder te gaan, en te erkennen dat deze zoo radikale wijziging van onze betrekkingen tot het europeesch evenwigt niet zou toelaten de grenzen te handhaven, welke de verdragen van 1815 hebben verwoest. Met een koninkrijk Italië van dertig miljoen zielen aan onze zuidergrenzen; met een keizerrijk Duitschland van

veertig miljoen ten oosten, terwijl onze noordergrens open ligt, en geen andere verdediging meer heeft dan de fransche vaderlandsliefde, zou Frankrijk niet in zekerheid zijn. Overal door bijna even magtige natuuren omringd, zou Frankrijk van han sympathie of dankbaarheid afhangen. Zulk een toestand zou onaannemelijk wezen voor een volk, dat altijd zijn vrijheid van handelen heeft gehad, en aan deze onafhankelijkheid zijne politiek de grootheid van zijn invloed te danken heeft.

"Ziedaar wat de eenheid van Italië voor ons land zal opleveren."

Trekt men de eigenlijke bedoeling uit al deze waterachtige en draderige volzinnen, dan komt men tot het besluit dat Frankrijk Rome niet mag uitleveren, omdat het de italiaansche eenheid moet te keer gaan, die de veiligheid van Frankrijk in de toekomst bedreigt. Het is waar, daarbij wordt de wenk gegeven dat Frankrijk nog wel over te halen zou wezen met deze eenheid, als die er dan volstrekt komen moest, genoeg te nemen, mits dat daarmede uitzetting der grenzen gepaard ging; al was het ook niet aan de zijde der Alpen, waar Savoye en Nizza de grens reeds deden, dan toch ten Oosten aan den Rijn, of ten Noorden, door de aanhechting van België. Met duidelijker woorden zou den heer de la Guéronnière wil Frankrijk Rome niet geven, maar misschien wel verkoopen. Dit is zeker, en bij den aanvang der italiaansche moeijelijkheden hebben wij het meermalen gezegd, de berooving van den Paus zal Europa zware en bloedige offers kosten. Nu reeds zien wij den man, die als keizerlijk penvoerder een Europeesche vermaardheid heeft verkregen, een radikale wijziging der kaart van Europa, ten voordeele van den franschen despoot, als eerst gevolg voorspellen van Rome's overgaaf aan de Piëmontezen.

Aan de leden van den Tweeden Kamer der Staten-Generaal zijn rondgedeeld 1° een geschrift, van twaalf voerende: "Bedaankingen tegen de nieuwe regterlijke verdeling van de provincie Friesland, voorgesteld bij het ontwerp van wet, regelende het regtsgebied der regterlijke kollegien enz., door Jhr. J. H. F. X. van Swinderen; en 2° een adres van de burgers van het kanton Gennep, hertogdom Limburg, houdende bezwaren dat het kantongereg, hetwelk te dier plaatse, sedert het jaar 1862, is gevestigd, zal worden opgeheven. Mogt dat kantongereg niet kunnen worden behouden, dan verzoeken de burgers te zorgen, dat zij bij Nijmegen worden ingelijfd, te meer daar zij zoodanige inlijving tegenover de regtbank van Nijmegen en in het hof van Arnhem, veel minder afstanden zullen hebben af te leggen als tegenover Roermond en 's Bosch.

VLISSINGEN, 9 Sept. Een bijzonderheid van buitengewonen aard, bragt gisteren avond schrik te weeg onder de bemanning van een hantoversche kof, met het bekoorlijkste herfstweer en lieflijk maanlicht zijlende tusschen Boraelen en Ellewoutsdijk. Ten klape zagen de kapitein en zijne matrozen een verschriklijk monster den helderen hemel tusschen de wolven; het onduister scheen vuurstralen uit oogen en neusgaten te schieten en zijne pooten in razernij rond te slaan; het had het zeker op de onglukkige kof gemant en draafde er in woede boven, de schepelingen, verlamd van schrik, kropen angstig door het vooronder in het ruim en sommigen wierpen zich op de knieën; de kapitein riep bevende uit: "Mein Gott! dass is ein seesterfel!" Hij had den moed niet zijn revolver viermaal op dien zeeduivel te schieten en meld voor den wind om hem te ontvlugten. Te vergeefs! het vreemdsoortige beest daalde vreeslijk, met de pooten vooruitstekende, laagzaam bij de kof neder en dook pijnsnel bezijden het vaartuig in de golven. Ontzettend oogenblik! onbeschrijflijke angst. Toen het monster stil op de baren scheen te liggen vatte men moed, de loods bragt haken en dreggen aan, men wapende zich met bijlen en pistolen, haalde het monster ontzield aan boord, ... een paard van gutta-percha, volgens adreaskaart, drie uren vroeger bij een muzikaal feest te IJzendijke opgelaten.

PURMEREND, 9 Sept. Ter markt van heden was de hoogste prijs der kleine Kaas 26½, per 50 Ned. E.

telegraaf meldt heden het volgende:

PARIJS, 11 Sept. De *Presse* en *la France* deelen mede dat het gerucht veld wint, dat tegen het laatst van October de algemeene verkiezingen zullen uitgeschreven worden.

Volgens de *Patrie* zal het fransche eskader van de Middellandsche Zee tegen het einde van Oktober te Toulon terugkeeren.

— 12 Sept. De *Constitutionnel* verzekert dat de berichten, betreffende de ongelukken aan de schepen *Fleurus* en *Prince Jérôme* overkomen, overdreven zijn en er geen aanmerkelijk verlies geleden is.

LONDEN, 12 Sept. Prof. Partridge, beroemd heelkundige, is naar Spezzia vertrokken, om vrijwillig Garibaldi te behandelen. Eene inschrijving, door Engelsen geopend, dekt de kosten.

BERLIJN, 11 Sept. Heden zijn de debatten over het budget van oorlog in de tweede kamer begonnen. Voor de beraadslagingen een aanvraag namen, heeft de heer van der Heydt eene schriftelijke verklaring van de regering voorgelezen. Het gebeurde met de reorganisatie kort zamenvatende, wordt daarin gezegd, dat de regering nooit bedoeld heeft slechts een provisioneel toestand te vormen, maar met de vertegenwoordiging tot dusver toegestaan had versterkte de regering in het goed geloof, dat zij door het behoud van het bestaande een pligt jegens het land vervulde. Een ontwerp van wet was alleen achterwege gebleven wegens den korten duur der tegenwoordige zitting. Door het budget voor 1862 toe te staan, zullen latere besluiten betreffende de militaire magt niet worden geprejudiceerd. De regering heeft er niets tegen, wanneer de vertegenwoordiging enkele posten van de voorgedragen begroting als buitengewoon toestaat. De geldmiddelen voor de voorgenomen reorganisatie zijn uit de tegenwoordige inkomsten te vinden.

Voor de meerdere uitgaven die in 1862 gedaan zijn heeft de regering alsnog de goedkeuring der kamer noodig; zij rekent daarop omdat de uitgaven onvermijdelijk waren. Dat nog geen wetsontwerp aangeboden werd kan niet strekken tot regtvaardiging der besluiten die vanwege in het financieel brengen en de regering tegenover het buitenland in gevaar zouden brengen. Zou het rapport der commissie aangenomen werd, dan zou het tot stand komen van een budget onmogelijk zijn. De regering erkent overigens uitdrukkelijk het recht der kamer om de uitgaven toe te staan, maar is zich bewust niet anders te kunnen handelen; zij heeft gepoogd de oplossing der kwestie te vergemakkelijken en werpt overigens de verantwoordelijkheid voor de gevolgen op de vertegenwoordiging.

TURIJN, 11 Sept. Op nieuw loopt het gerucht dat de regering voornemens zou zijn eene leening te sluiten, doch dit is ongegrond. De geruchten omtrent het verleenen van eene amnestie aan Garibaldi winnen veld.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 September. Algemeen houdt men 't er voor, dat er groote oneenigheid bestaat tusschen de Tuileriën en prins Napoleon. Men zegt, dat deze een zeer koelen brief aan den keizer heeft geschreven, om hem aan te kondigen, dat hij voor eenige maanden op reis denkt te gaan. Twee dagen geleden heeft de prins een groot diner gegeven ter eere van generaal de Sonnaz, den buitengewonen gezant van Viktor Emmanuel te St. Petersburg, die op zijn terugreis is naar Turijn; ook waren daarbij genoodigd de heeren Benedetti, de Nigra en meer alhier verblijf houdende Italianen. Prins Napoleon moet zich bij die gelegenheid met eenige herigheid over de politiek des keizers uitgelaten en onder anderen gezegd hebben, dat men in geen geval op eene ontruiming van Rome moest rekenen. De generaal de Sonnaz toonde zich bijzonder tekreden over het onthaal, dat hem te St. Petersburg van de zijde van prins Gortschakoff was te beurt gevallen, maar moet zich hebben beklagd over de ontvangst van den keizer, welke hij zelf meer dan koel noemde, terwijl hij verder moet gezegd hebben, dat de overige leden van de keizerlijke familie hem op een bijna onvoegzame wijze hadden ontvangen; dit zou dan ook de reden zijn, dat hij zoo spoedig naar zijn vaderland terugkeert.

Uit Lissabon wordt geschreven, dat de markies de Loulé die stad verlaten heeft om prinses Pia te Turijn te halen. Hij is vergezeld van de hertogin van Terceira, drie hofdames, drie edellieden en een geneeshaar. Men zegt, dat de aapstaande koningin vooraf naar Parijs zal gaan, om er drie dagen bij haar zuster Clotilde te toeven en vervolgens zich te Bordeaux inschepen.

ENGLAND.

LONDEN, 10 Sept. De *Times* zegt, dat er van brieven wordt gesproken van een hoog persoonlijk aan Garibaldi tijdens diens reis naar Lombardije en familie, en deze brieven tot onaangename ondervindingen zouden

kunnen leiden, zoo de schulddigde ze voor de regering openlegde. Van de nieuwen, tot hiertoe revolutionairen Italiaanschen staat geeft de *Times* bijgevolg den raad het bezwaar op de voortst mogelijke deze regente te nemen door Garibaldi doen beloven dat hij van het Italiaansche politieke toneel zal wijderen.

Overigens is de sympathie van Engeland voor Garibaldi, zooals algemeen beweerd wordt, groot en gestadig worden dépêches naar Spezzia gezonden om berigt nopens zijn toestand. Eerstdaags zal een der bekwaamste wondhealers uit een der hospitalen te Londen op reis gaan om hem zijn hulp aan te bieden. Eenige vrienden van Garibaldi zouden hem dit verzoekt hebben. Wijders worden meetings georganiseerd om zoowel de vrijstelling van Garibaldi als de ontruiming van Rome door de Franschen te eischen.

Gisteren is, naar men meldt, te Newcastle bereids eene talrijke meeting gehouden onder prezidium van een der raadsleden. Het doel dezer bijeenkomst was een verzoek tot de regering te richten, waarin zij wordt uitgenoodigd, om bij het Fransch gouvernement aan te dringen op de terugroeping der Fransche troepen uit Rome en tevens aan Garibaldi eene uitnodiging te zenden, om bij zijne eventuele in vrijheidstelling in Engeland te komen wonen. Beide konkluziën werden met geestdrift aangenomen. Er waren eenige duizende personen tegenwoordig.

Er zijn voornog geene nadere bijzonderheden bekend aangaande het berigt van den veldslag bij Bulls Run. Inmiddels is, zoo als men verneemt, door een der voornaamste handelshuizen te Liverpool een dépêche van New-York ontvangen, waarin wordt medegedeeld dat Stonewall Jackson (der Zuidelijken) de armee van Pope heeft verslagen en zich op vier mijl afstand van Washington bevindt en dat de dorpelingen van alle zijden in groote ontsteltenis naar de hoofdstad vlugten.

De gevechten in de omstreken van Richmond geleverd, geven aan den *Times* en den *Morning Post* artikelen in de open, die zeer ten gunste van een erkenning der zuidelijke staten van Amerika zijn. De *Times* doet opmerken dat het zuiden, na tot hiertoe een inval geweerd te hebben, nu aanvaller is geworden en Washington bedreigt. De *Morning Post* wijst op het door het noorden verloren terrein, sinds Mac Clellan zijn stellingen voor Richmond heeft moeten veranderen. De konkluzie van dit blad is dat, welke ook de moeilijkheden der diplomatie mogen zijn, de wapens de onafhankelijkheid van het zuiden hebben verzekerd en het recht geven van de Unie te scheiden.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 9 Sept. De heer Kovacs een zeer invloedrijk lid van den hongaarsche landdag heeft in een geschrift de mogelijkheid ontwikkeld om tusschen Oostenrijk en Hongarije tot een bevredigend vergelijk te komen. Zijn programma komt in het kort hierop neer, dat van de hongaarsche konstitutie alleen datgene zal worden behouden wat de stoffelijke en zedelijke ontwikkeling kan bevorderen, doch daarentegen alles wat de zelfstandigheid van Hongarije betreft en in genoemd jaar aanleiding tot revolutie heeft gegeven, zal worden geweerd. Men acht het in dezen tijd van het hoogste belang voor Oostenrijk dat zich zulke verzoenende stemmen uit Hongarije laten hooren.

De *Ost-Deutsche Post* behelst een brief uit Parijs, dd. 4 dezer, waarin gezegd wordt, dat Keizer Napoleon III, die van Chalons kwam om in allerijl een ministerraad te houden, zeer verdrietig was, maar naar Biarritz op reis gaande daarentegen zeer vrolijk scheen. De gevangenneming van Garibaldi, zegt die korrespondentie, is een gewichtige gebeurtenis voor Napoleons persoonlijke politiek. Sinds twee jaren bestaat de groote kunst des keizers hierin, zijn bedoelingen ten aanzien van Rome in de diepste duisternis te hullen. In den grond heeft hij immer Rome niet willen verlaten en zooveel mogelijk den Paus staande houden. Wie in Frankrijk een dynastie wil vestigen moet de geestelijken niet tegen zich en zijn huis stemmen. Maar bij die den oorlog in Italië heeft uitgelokt en beloofd Italië tot de Adriatische zee te zullen bevrijden en zich daarvoor twee piemontesche provinciën heeft doen geven, kan niet openlijk zeggen: Ik ben van meening veranderd. Een keizer die uit revolutien is ontstaan, zit zoo stevig niet op zijn troon hoe magtig hij zij, om zulk een taal te voeren.

Maar nu kwam de zaak van Garibaldi, die meer en meer zijn doel naderde: een aanval tegen Rome. In de Tuileriën moest men zich openlijk verklaren. Het geyreesde en lang uitgestalde oogenblik was voor den keizer aangebroken. Ook had de *Monteur* uit Chalons bevestiging kort en bondig is keizers besluit te openbaren dat Z. M. het erfdeel van St. Pieter wilde behouden. Deze verklaring van het officiële blad op den 25 Augustus, veroorzaakte een diepen indruk, wijl men in honger had zoo iets bepaald ten aanzien van den Paus niet gehooft had. Drie dagen later kwam de Keizer te Parijs, om gerust wegens de uitwerking welke zijn politiek zou maken, die niet meer te verbergen was. Hij riep af de ministers bijeen tot een geheime raadsvergadering (hoewel

dit later geloofend is). 't Was alsof de Keizer zijn testament ging maken, zoo ernstig werd de zaak beschouwd. Nog een paar dagen en een ministerieele crisis zou zijn ontstaan, want om openlijk de vaan van het tijdelijk gezag des pausen op te heffen was een verandering van personeel noodzakelijk.

„Eensklaps komt het onverwachte berigt der gevangenneming van Garibaldi. De tijding eener overwinning in de Krim, behalve die misschien der inname van Malakoff, veroorzaakte in de Tuileriën geen grootere vreugd. Het nam den Keizer een last van het hart en van beide ministers, die bestemd waren om hun ontslag te nemen. 't Was nu niet noodig zijn inwendige gedachte te openbaren: men kon weder tot de gewone geveinsdheid overgaan, tot het stelsel der schijnbare tegenstrijdigheden, en uit de bladen blijkt, dat men daartoe volkomen is teruggekeerd. Terwijl de heer de la Guéronnière zijn blijdschap in het blad der Keizerin, in *France*, ontvoert, (de Keizerin heeft op de ontvangst der tijding 50,000 franken aan de door haar gestichte kas voor arme kinderen geschonken) toonen de *Constitutionnel* en de *Pays* zich verantwoordelijk over de hoofdigheid van den Paus. De heer Grandguillot publiceert zelfs een artikel tegen het *non possumus*, zoodat het publiek zou kunnen gelooven dat Rome aan Viktor Emmanuel zal worden overgeleverd. Maar de Keizer is tevreden naar Biarritz vertrokken, en er is geen spraak meer van ministerieele wijzigingen.

De *Augsb. Ztg.* de gebeurtenissen in Italië besprekende zegt o. a. „Voor Napels is een slechte tijd te wachten. De bourbonsche partij zal zich zekerlijk de thans tot bitteren haat gestegen misnoegdheid tegen de Italiaansche regering ten nutte maken om nieuwe pogingen tot herstel der voormalige orde van zaken te doen. De gewapende bende, welke Tristany aan de grenzen bijeen had gebracht om daarmede Garibaldi's vrij-scharen op hare togt naar Rome te bestrijden, kan zich nu met de verstrooide overblijfselen der vrij-scharen vereenigen om gezamenlijk eener inval op het napolitaansche grondgebied te doen. Zoo zal het land beurtelings door bourbonsche en door republikeinsche bewegingen in eene eindelooze reeks van bloedige beroerten worden gestort. De burgeroorlog is bij Aspromonte niet geëindigd, zooals het gouvernement meent, maar eerst begonnen.

Een half officieel dagblad, de *Donau-Zeitung*, zegt het volgende: „Vertrouwde brieven uit Napels melden eenstemmig, dat aldaar geen gevoel zoo zeer heerschend is als haat tegen de Franschen, en dat in de dagen der nu gesmeerde opgewondenheid het verschijnen eener fransche vloot geenszins een overbodige voorzorgmaatregel voor de veiligheid der aldaar vertoevende Franschen was. Het meereindeel der revolutionnaire voorstanders van Italië's eenheid heeft van Garibaldi den haat tegen Frankrijk overgenomen; en deze moet bij het hartstogtelijke karakter der Italianen tot blinde woede overslaan, zoodra het zeker wordt dat de Franschen Rome niet ontruimen willen, maar integendeel, door hunnen invloed te Turijn, gansch Italië aan reaktionnaire maatregelen onderwerpen.

Men meldt uit Beieren, dat de laatste pruisische nota, betreffende de weigering van de beijersche regering om toe te treden tot het handelsverdrag met Frankrijk, geene verandering in het besluit dezer regering zal te weeg brengen. De waardige toon van den pruisischen bewindsman, die de nota heeft onderteekend, den heer von Bernstorff, heeft, naar men verneemt, een zeer pijnlijken indruk te Berlijn gemaakt. De meerderheid dergenen, die dergelijke aangelegenheden grondig kunnen beoordeelen ziet nu duidelijk, dat onder het bedrijf van Pruisen, met het sluiten van genoemd traktaat, een politieke bedoeling schuilt. Eene vermindering van de inkomende regten wordt niet zoo zeer afgekeurd, maar men begrijpt dat zulk eene vermindering ook zonder verdrag met Frankrijk zou kunnen zijn ingevoerd, en dat in deze aangelegenheid aan de zucht tot verhoging van het gezag van Pruisen, ten koste en met uitdrijving van Oostenrijk weder in hooge mate is toegegeven. Zoo veel wordt te Munchen voor zeker gehouden dat, indien men zich te Berlijn heeft voorgesteld Beieren met de bedoelde nota schrik aan te jagen, men zich allezins heeft vergist.

De *Tuedrelandet* van Kopenhagen meldt, dat prins Christiaan van Denemarken, van Koningin Viktoria een brief heeft ontvangen, waarin zij de hand der prinses Alexandra voor den prins van Wallis vraagt.

BERLIJN, 10 Sept. In de gisteren gehouden vergadering van de leden der kamer, lie tot de *Fortgeschritten* partij behooren is zonder discussie met algemeene stemmen het rapport der budgetkommissie goedgekeurd. Er waren ongeveer 90 leden bijeen. De twee grootste fractiën van het huis der afgevaardigden hebben gisteren avond nog eene laatste vergadering gehouden; men gelooft algemeen dat er geen mogelijkheid voor de regering tot bestaan om zelfs in ondergeschikte zaken op eene meerderheid te kunnen rekenen.

Te Aken heeft gisteren de tweede zitting der algemeene vergadering der Katholieke vereeniginget

ANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 12 Sept.

Tarwe: 130 & b. Poolsche / 360. Rogge: 125 & Pruisische / 230; op levering in Oct. / 197, Mei / 195 196. ROTTERDAM, 11 Sept. Rogge: 150/2 & Dantziger / 225. SCHIEDAM, 11 Sept. Rogge vercocht: 143/9 & Riga-Poolsche / 214 kont., / 216 6/w. Gerst: 128/2 & Libua / 192 kop. —

SCHIEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 12 Sept. Popken, Telapak, Batavia. HELVOET, 11 Sept. Sisingh, Henriëtte Gerardina Sussana, Ba avia. UITGEZELD: TEXEL, 12 Sept. Forbes Browning, Remigius Adolphus, Batavia. HELVOET, 11 Sept. Muller Dreuth, Jacob, Batavia. BRIELLE, 11 Sept. Prins van Oranje, (st.), Duinkerken.

CARGA-LIJSTEN.

DORDRECHT.

STOCKHÖLM, Hertina, Gudmunsson: 3553 staven Lizer, W. Kollman. ROTTERDAM. GOOLE, Killarhey, Rollands: 2494 staven, 153 platen UJ, W. Kollman, & Dordrecht

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 12 September, in lading naar: Urdingen, J. de Man, Elise. Dusseldorp en Duisburg, J. H. W. van Boven, Niederrhein N°. 2. Keulen, G. W. Scholten, Cöln N°. 3. Mannheim, M. Buchner, Harmonie. Wezel, H. B. Henke, Goede gunst. AMSTERDAM, 12 September, vertrokken naar: Keulen, A. Weingartz, Cöln N°. 15. Mannheim, W. Rippert, Mannheim. ARNHEM, 11 Sept. 1 el 3 p. 1 duim. KEULEN, 11 Sept. 7 vt. 3.

Advertentien.

(365) Bevallen van een D. O. G. T. H. D. F. G. FEIJE-AGHINA. AMSTERDAM, 11 September 1862.

Wordt gevraagd

op een jaarwedge van 400, om dadelijk in functie te treden, een Hulpouderwijzer, aan de Openbare Schouw- en de Gemeente Zevendengen. Informatien te bekomen in persoon of bij gefrankeerde brieven bij het Gemeentebestuur aldaar. (367)

DE PILLEN EN ZALF VAN HOLLOWAY. Geves- tigde huismiddelen. Er zijn geene huismiddelen, die zoo goed in alle ziektegevallen werken als de pillen en zalf van Holloway, en daarom zijn zij ook de middelen, die het meeste geschikt zijn voor huiselijk gebruik. Zij bezitten de werkdadige en wezenlijk genezende kracht (die in het plantenrijk gevonden wordt) om de oorzaak der ziekten van het menscheijk gestel weg te nemen. In beide zowel de zalf als de pillen vindt men hoegenaamd geen mineraal of plantaardig vergif. Zij kunnen gebruikt worden door een kind even als door een grijsaard, dewijl zij uit eenvoudige doch zeer krachtig werkende zelfstandigheden zijn zamengesteld. Er moest geen huishouden zijn, waar de geneesmiddelen van Holloway niet gevonden worden, daar zij dienstig zijn voor elke ziekte, als: te veelige ongemakken, ziekten die uit het gestel voortkomen of ongestelde functien. Door het vermeerdert debiet zijn de prijzen als volgt: Doojes Pillen a / 0.80, / 1.85, / 3.00, / 6.75. f 13.50, f 20.50. Pottjes Zalf a / 0.80, / 1.85, / 3.00, / 7.05, / 13.85, f 22.95. Zijn op irandepartij van de Heeren ADAMA, Apothekers, Utrechtschestraat, Y N°. 251 en Nieuwendijk, L. N. als Depothouders te Amsterdam, bij L. J. Grootenboer, depothouder te

Utrecht, G. VERHAART, depothouder te Prinsland en bij STRAATMAN, hoofd-depohouder te 's Bosch, alsmede te Londen Strand 244 Holloway's Establishment. (28)

AANBESTEDING

PAROCHIEKERK MET TOREN te Steenderen.

Op Vrijdag den 10den September 1862, des voerde- middags om 12 uur, in de Pastorie te Steenderen; aan- wijzing in loco 's morgens voor de besteding. De bestekken liggen ter lezing te Deventer bij VAN DER STOK, te Zutphen bij G. L. BECK, te Doesborgh bij WEYN, te Arnhem bij HOUTES. Teekening en Bestek 8 dagen voor de besteding bij W. BEUSEKER te Steen- deren. Inlichtingen worden gegeven en de bestekken zijn a / 1. — te verkrijgen, bij den Ingenieur en Architect H. J. WENNEKERS te Zutphen. (290)

C. JANMART,

Koninklijke Machinist Rookverrijper. Kalverstraat over de Heilige Weg, D. 34.

Depôts: te Rotterdam bij de Heeren ANCHER & COMP., Grooté Markt, hoek Wijde Marktsteeg, te 's Gravenhage bij den Heer SCHIMMELPEN- NING, Wijk P. N°. 68 en te Utrecht bij de Heeren PERCK & ZON, Vissteeg. heeft de eer te berigten dat hij zijn nieuw opgericht Magazijn, bestaande in Fransche, Engelsche en Duitsche Kachels, Haardstellen, Keuken- benoodigheden, enz. enz. zal openen, op Dings- dag den 16 September 1862, in de Kalverstraat over de Heilige Weg, D. 34. (366)

URBANUS PILLEN.

Hereid volgens het ALOUDE EN ECHE RECEPT, waarop men in het bijzonder attent maakt.

zijn zeer nuttig in ongesteldheden der Maag en wer- ken heilzaam op de Spijsverteering; zij zijn uit- muntend tegen de Gal, scherpte in het Bloed en uitslag der huid; zij zijn sacht laxerend en Slijmverrijvend. Verzegelde doozen van 37 1/2 Ct. en dubbele doozen zijn verkrijgbaar.

- Amsterdam, J. Alsteede, Droog- gist, Heiligeweg, D 321. Idam, J. C. Bartels, Haarlem, merdijk bij de Heerenm., 518. Alkmaar, M. Solrpuer ou C. Apothekers. Amersfoort, Ten Brink ou Ver- molen. Andel, H. Kelder. Arnhem, R. Romey, Apotheker. Bergen op Zoom, D. Houwels. Bolsward, K. S. Dijkstra. Bommel (Zalt), J. van Schaik. Breda, A. H. Geers. Breda, Henri Sprengers. Breda, D. van Maren. Breukelen, J. Vlaanderen. Brummen, P. Snippe. Calenburg, A. Niessen. Delft, H. W. de Kruyff, Apothek. Deventer, J. Muller. Doornichem, W. J. Raadgeep. Doesburg, C. Wennekendonk. Dokkum, J. J. Hansma. Eindhoven, A. Beguin. Geertrijdenberg, A. Hansen. Gorinchem, H. Boderij. Gouda, H. van Frankenhuizen. 'sGravenhage, L. Snabilié, Apo- theker. 'sGravenhage, J. M. van Renesse, Apotheker, Boekhorststraat. Grave, A. van Dieren. Haaksbergen, J. W. Smits. Harderwijk, J. Wedding. Helmond, Erven Martin. 's Hertogenboch, A. J. Everts, in de Vaghterstraat. Heusden, G. H. Malingré. Hilversum, A. de Wit, Wz. Hoorn, S. van Balm, Apoth. Kampen, J. van Beverwijk. Klundert, H. van Santvliet. Leerdam, W. J. van Garenen. Leeuwarden, Erven Beintema, Apoth. Leyden, J. G. Sijpe, Apo- theker, op de Beestmarkt. Lezoynd, H. G. H. van der Meer. Maastricht, M. L. de Vries. Middelburg, W. J. van der Meer. Nijkerk, C. J. Schuid. Nijmegen, Gebr. Swemmelaar. Oosterhout, Wed. J. H. Smeets. Oudshoorn, C. A. Hoof. Pannekoek, W. Stronkman. Rosendaal, M. van Leeuwen. Rotterdam, A. van der Meer, Apotheker, We te Wagenstr. Rotterdam, C. Snablie, Apo- theker, Grootemarkt. Schijndel, Wed. Kniknie en Zu. Steenberg, J. van der Kar. Steenwijk, J. van Vessel. Tel, D. van Wermeskerken. Uithoorn, C. H. Peters. Utrecht, F. Altena, Apotheker, Steenweg, over de Donker- straat, N°. 372. Veer (bij Heusden), J. Bran- derhorst. Waalwijk, J. Klijberg. Wageningen, A. Assman. Weesp, W. Meester. Winschoten, E. Eden. Woudrichem, J. W. van de Zanden. Wijk bij Duurstede, Wed. C. Zorn. Zutphen, J. Wansleven.

Men wordt instantelijk verzocht, wel attent te willen zijn, dat door ons, bij niemand anders, de URBANUS PILLEN, bereid volgens het oude en echte recept, in Depôt zijn verkrijgbaar geste d in de hier bovent opgegeven Steden en plaatsen, dan bij de hierboven genoemde Depothouders; wij verzoeken de gebruikers, daar wel op te letten, en raden hun aan toe te zien, bij wien men de doosjes Pillen haalt: en zich te wachten voor het gebruik van de vele namaaksele. (361)

Bij den Boekhandelaar, C. L. VAN LANGENHUYSEN, is van de pers gekomen: HET ONTWERP VAN WET UITOEFENING GENEES-, HEEL-, EN VERLOSKUNDE IN ONS VADERLAND. TOEGELICHT door W. J. P. NUIJENS, M. D. & H. M. T. P. L. te Westwoud. Prijs 35 Cents. Is mede voorhanden.

L'Eglise et l'empire Romain au IVe siècle par M. ALBERT DE BROGLIE, Troisième édition, revue et augmentée 4 vol. in 8°. Les vertus chrétiennes expliquées par des récits tirés de la vie des saints, par M. la princesse DE BROGLIE, 2 vol. in 8°. Polémique religieuse quelques années pour servir à l'histoire des controverses de ce temps, par M. L. l'Abbé COGNAT, 3 vol. in 8°. La musique à l'Eglise, par M. J. D'ORCOURY, Philosophie, histoire, critique et littérature musicale, 1275. Philosophie des lois au point de vue chré- tien, par M. L. BAUTAIN, ancien Vicaire général de Paris, Vicaire général de Bordeaux, Professeur de Théologie morale à la Sorbonne, etc. Deuxième édition. La Misère au temps de la grande et saint Vincent de Paul ou un chapitre de l'histoire du paupérisme en France, par ALEX. TELLER, membre de la société de l'histoire de France. Tableau de l'Eloquence chrétienne au IVe siècle, par M. VILLEMANN, Duc Polytechnique. Pères de l'Eglise Grecque: St. Athanase, St. Gregoire, St. Basile, St. Jean Chrysostome, etc. Des Pères de l'Eglise latine: St. Hilaire, St. Ambroise, St. Jerome, St. Augustin, etc. De l'Empereur Julien. De Sym- maque et de St. Ambroise. La Conscience ou la règle des actions hu- maines, par M. L. BAURIN, Ancien Vicaire gé- néral, Professeur à la Sorbonne, Supérieur de la maison de Juilly, docteur en théologie, en médecine et es-lettres, etc. Deuxième édition. L'Esprit Humain et ses facultés, ou psy- chologie expérimentale, par M. BAURIN, Professeur de Philosophie à la faculté des lettres de Strasbourg, Ancien Vicaire général de Bordeaux, Professeur de Théologie morale à la Sorbonne, Doc- teur en Théologie en Médecine et es-lettres, Supé- rieur de la maison de Juilly, etc. Voyages et Aventures d'un jeune mis- sionnaire en Océanie, par M. M. EMANUEL-MAUR- GAGNE. Pensées de J. J. Rousseau précédées d'une préface de son correspondant d'une notice sur sa vie, son caractère et ses travaux, par M. PAU- DE LAYNAL, Et des jugemens littéraires de M. M. SAINTE-BEUVE, S. DE SACY, SAINT-MARIN, GIBRARD, GERUZZI et PORTOU. Troisième édition, revue et aug- mentée 2 vol. La Chanson d'Antioche composée au VIe siècle, par RICHARD LE PASSEUR, neveu de l'empereur DE DOUAI au XIIIe siècle traduite par la MARQUISE DE SAINTE-ALLAIRE. Cinq Années de la vie des jeunes filles, par M. M. NANNI, GUILLOU, des Vianobes. Christophe Colomb, histoire de sa vie et de ses voyages, d'après des documents authentiques tirés d'Espagne et d'Italie, par DOMINICUS DE LINDEN, 2 vol. Histoire de Jeanne d'Arc, par M. le baron DE LABATTE, de l'Académie française. Le Champ de blé, esquisses pittoresques et morales, par A. MOUTRE. Histoire de la Religion ou preuve de la révélation divine, par le père G. WILLIAMS, de la Compagnie de Jésus. Deuxième lettre à M. le comte de Cavour, Président du Conseil des Ministres, par TUNO, opéra Comte ou MENTALMART, Par 1862, qua- rante de l'Académie française. Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker van